

Панченко В. В., кандидат юридичних наук, асистент кафедри земельного та аграрного права Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

ДЕЯКІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇН ПОСТРАДЯНСЬКОГО ПРОСТОРУ

З метою створення ефективної системи забезпечення продовольчої безпеки в кожній країні існують спеціальні нормативно-правові акти, положення яких регламентують питання продовольчого забезпечення населення.

Щодо досвіду забезпечення національної продовольчої безпеки країн пострадянського простору, то вони з Україною мають подібні як економічні умови так і спільні витoki системи законодавства та побудови органів державної влади, природно-кліматичні умови та менталітет населення. Цими країнами на Міжпарламентській асамблеї держав – учасниць СНД 16 жовтня 1999 року було прийнято модельний закон «Про продовольчу безпеку», положення якого регламентують, що продовольча безпека – стан економіки держави, при якому забезпечується продовольча незалежність держави та гарантується фізична та економічна доступність продовольства для усього населення у кількості, яка необхідна для активного та здорового життя [1, с. 168].

Так, в Російській Федерації основоположним документом з питань національної безпеки держави є Стратегія національної безпеки Російської Федерації до 2020 року, що офіційно визнана системою стратегічних пріоритетів, цілей та заходів у галузі внутрішньої та зовнішньої політики, які визначають стан національної безпеки і рівень стійкого розвитку держави на довгострокову перспективу [2]. Саме на реалізацію та деталізацію положень вищезгаданої Стратегії було прийнято Доктрину продовольчої безпеки Російської Федерації [3].

Положеннями згаданої Доктрини визначено сукупність офіційних поглядів на цілі, завдання та основні напрями державної економічної політики в галузі забезпечення продовольчої безпеки Російської Феде-

рації, дано визначення показникам та критеріям продовольчої безпеки у сфері споживання, виробництва та національної конкурентоспроможності, раціональним нормам споживання харчових продуктів, економічної та фізичної доступності продовольства, зазначено перелік основних ризиків і загроз забезпечення продовольчої безпеки Російської Федерації, прописані механізми та ресурси її забезпечення, якими повинні користуватися органи державного управління у своїй роботі.

Що ж стосується Республіки Беларусь, то фундаментальним документом у розглядуваній сфері є Концепція продовольчої безпеки, що всесторонньо оцінює умови, в яких держава повинна забезпечити продовольчу безпеку, а також в ній запропоновано чіткий, послідовний, системний підхід до її реального гарантування. Значна частина цього документа присвячена ґрунтовному аналізу світових процесів в аграрній сфері. В Концепції визначено поняття національної продовольчої безпеки, затверджено стратегію її досягнення, запропоновано модель національної продовольчої безпеки держави, надано критерії оцінки стану цієї безпеки, визначено внутрішні та зовнішні її загрози, зазначено параметри національної та регіональної продовольчої безпеки, запропоновано механізм досягнення національної продовольчої безпеки тощо [4].

Подібні положення щодо забезпечення продовольчої безпеки відображені і в нормативно-правових актах інших держав СНД.

Але, незважаючи на прогресивність законодавства у сфері національної продовольчої безпеки цих країн, треба звернути увагу, що у всіх пострадянських країнах спостерігається певна колізійність компетенції, розгалуженість системи органів державної влади щодо управління в галузі забезпечення продовольчої безпеки. На практиці це може породжувати непорозуміння щодо легітимності тих чи інших управлінських рішень у цій сфері.

Все це слід враховувати при формуванні системи забезпечення продовольчої безпеки населення України з метою уникнення існуючих недоліків механізму управління в цій галузі країн пострадянського простору. Це дозволить вирішити завдання вдосконалення національного законодавства для подальшої інтеграції України до світового економічного простору та адаптації законодавства до вимог ЄС.

Використані джерела:

1. Гребенюк М. Міжнародно-правовий досвід забезпечення продовольчої безпеки / М. Гребенюк // Право України. – 2010. – № 2. – С. 168.
2. Стратегия национальной безопасности Российской Федерации до 2020 года: утверждена указом Президента Российской Федерации от 12 мая 2009 г., № 537. [Електронний ресурс] / Рада безпеки Російської Федерації. – Режим доступу: <http://www.scrf.gov.ru/documents/99.html>
3. Доктрина продовольственной безопасности Российской Федерации: утверждена указом Президента Российской Федерации от 30 января 2010 г., № 120. [Електронний ресурс] / Президент Росії. – Режим доступу: <http://text.document.kremlin.ru/SESSION/PILOT/main.htm>
4. Концепция национальной безопасности Республики Беларусь: утверждена указом Президента Республики Беларусь от 17 июля 2001 г., № 390. [Електронний ресурс] / Національний правовий інтернет-портал Республіки Білорусь. – Режим доступу: <http://pravo.by/WEBNPA/text.asp?RN=P30100390>

Покальчук М. Ю., кандидат юридичних наук, асистент кафедри земельного та аграрного права Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Обов'язковою умовою участі суб'єктів аграрного права в аграрних правовідносинах є наявність у останніх аграрної правосуб'єктності. Варто погодитися з В.Ю. Уркевичем відносно того, що суб'єктом права, зокрема аграрного, може бути особа, яка: 1) за своїми властивостями може бути носієм юридичних прав та обов'язків; 2) реально здатна брати участь у правовідносинах, маючи властивості суб'єкта права в силу юридичних норм. у сукупності ці дві властивості особи як суб'єкта права становлять зміст її правосуб'єктності, яка, як відомо складається із правоздатності та дієздатності [1, с. 104].

Тому, під аграрною правосуб'єктністю слід розуміти гарантовану нормами аграрного права можливість, а також здатність суб'єкта своїми